

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Mf.V.30.003/2024/5.

I. r. felperes: Felperes1

(cím1)

II. r. felperes: Felperes2

(cím2)

III. r. felperes: Felperes3

(Cím4.)

Felperesek jogi képviselője: jogi képviselő1 ügyvéd

(cím10)

Alperes: Alperes1

(cím11)

Alperesi jogi képviselő: jogi képviselő2 ügyvéd

(Cím9)

A per tárgya: rendkívüli munkavégzés ellenértéke

Az elsőfokú bíróság neve és a fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Szombathelyi Törvényszék, 2.M.70.017/2023/24.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

Alperes, 25.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Az ítéltábla megállapítja, hogy 20.855 (húszezer-nyolcszázötvenöt) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az I. r. felperesnek 20.000 (húszezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélettel szemben nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást tekintette irányadónak, mely alapján megállapította, hogy az I. r., II.r., III. r. felperesek közalkalmazotti jogviszonyban, pedagógus munkakörben dolgoztak az alperesnél a egyéb érdekelt2. A felperesek heti munkaideje 40 óra, a tanítási órákat a mindenkori érvényes tantárgyfelosztás alapján a heti órarend szerint teljesítették, a tanítási órákat megelőzően legalább 15 perccel korábban az iskolában kellett tartózkodniuk. A felperesek kötelezettsége, hogy heti 32 órán belül az iskolában teljesítsék a munkakötelezettségüket, ellássák a munkatervben rájuk bízott feladatokat, tantestületi, pedagógiai értekezleten, ünnepeken, iskolai rendezvényeken vegyenek részt. Kötelezettségük a folyosói és udvari ügyelet ellátása, a tanulók kíséréte kulturális és sporttal kapcsolatos rendezvényekre.

[2] A felperesek teljes munkaidejének 80%-ában a neveléssel-oktatással le nem kötött részben eseti helyettesítést is ellátnak az intézményvezető utasítása alapján. A munkaszervezés során az iskolaigazgató a következő hétre vonatkozó eseti helyettesítéseket, e-mail útján a hét utolsó tanítási napján, jellemzően pénteken közli a pedagógusokkal, a helyettesítésre vonatkozó utasítást a tanári szoba fali újságán is közzé teszi.

[3] Az eseti helyettesítések elrendelése rendszerint 4 napon (96 órán) belül történt. Az iskolában előre meghatározott helyettesítési rend nincs.

[4] A felperesek 2020. szeptember - 2023. január 31-e közötti időszakban 96 órán belül elrendelt helyettesítéseket teljesítették. Az I. r. felperes 21 alkalommal, a II. r. felperes 52 tanóra vonatkozásában, a III. r. felperes 36 tanóra tekintetében látott el helyettesítést, melyet 4 napon belül rendelt el az iskolaigazgató.

[5] Az I. r. felperes alapilletménye a perbeli időszakban 456.750 forint volt, a II. r. felperes 2020. szeptember – december közötti alapilletménye 284.200 forint, 2021. januárjától 324.800 forint volt, a III. r. felperes alapilletménye 2020. szeptembertől decemberig 411.075 forint, 2021. januártól 420.210 forint volt.

[6] A felperesek keresetlevelet terjesztettek elő, az I. r. felperes helyettesítési tanórai munkavégzésre figyelemmel 86.625 forint, a II. r. felperes 162.750 forint, a III. r. felperes 129.938 forint rendkívüli munkavégzés ellenértéknek megfizetését kérte. A II. r. és III. r. felperesek összevont többlettanításért járó díjazás címén is kereseti kérelmet terjesztettek elő.

[7] A felperesek kereseti kérelmük jogalapjaként a rendkívüli munkavégzés díjazása tekintetében a Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. (a továbbiakban: Kjt.) 2. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 2012. évi I. tv. (a továbbiakban: Mt.) 97. § (5) bekezdésére, a 107. § a) pontjára, 139. § -ra, a 143. § (1), (2) bekezdésére, valamint a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. (a továbbiakban: Nkt.) 64. § (1) bekezdésére, és a 326/2012. (VIII.30.) Korm. rendeletre hivatkoztak. Az összevont többlettanítás óradíja tekintetében a II. és III. r. felperesek az Mt. 16. § (1) és (3), valamint a 15. § (3) és (4) bekezdését jelölték meg.

[8] Az alperes kereseti ellenkérelmében a felperesek keresetének elutasítását és perköltségben marasztalását kérte. Az alperes előadta, hogy a pedagógus felperesek törvényes munkaideje heti 40 óra, amelyből a neveléssel, oktatással lekötött idő 22-26 óra lehet, míg a kötött munkaidő 32 óra. Az eseti helyettesítés szükségessége általában váratlan, előre nem látható időpontokban merül fel. Az iskola oktatási és nevelési feladatainak, a gyermekek felügyeletének kötelesek eleget tenni. A lekötött munkaidőt meghaladó helyettesítést, napi 2 óra, illetve heti 6 óra erejéig eseti helyettesítésként a kötött munkaidőben történő munkavégzésként kezeli. A 26 és 32 óra közötti munkavégzés nem tekinthető rendkívüli munkavégzésnek, a 32 órát meghaladó minden órát rendkívüli munkaidőben történő munkavégzésként, többlettanításként kezeli az alperes, és arra díjazást fizet. Az alperes vitatta a felperesek által hivatkozott helyettesítést, valamint azt, hogy az eseti helyettesítések elrendelésére 96 órán belül került volna sor. Hivatkozott arra, hogy a felperes feladataikat az Nkt. 62. § -a alapján végzik. Az alperes jogi érvelése szerint az Mt. 97. § (5) bekezdése nem vonatkozik a rendkívüli munkavégzés elrendelésének szabályaira. Az alperes hivatkozott az Mt. 6. § (2) bekezdésében foglalt jóhiszeműség, a tisztesség, és az együttműködés követelményének megfelelő munkavállalói kötelezettségre is.

[9] Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét a rendkívüli munkavégzés miatti díjazás tekintetében megalapozottnak találta. Az elsőfokú bíróság jogi érvelésében kitért az Nkt. 61. § (1) bekezdésére a Kjt. 2. § (3) bekezdése alapján az Mt. 97. § (1) és (5) bekezdésében írtakra és a 107. § a) pontjára is. Az elsőfokú bíróság figyelembe vette a 326/2013. (VIII.30.) 17. § (1) 8) pontja alapján eseti helyettesítés keretében történt munkavégzésnek az időtartama akkor minősülhet rendkívüli munkaidőnek, ha az eseti helyettesítés elrendelésére az Mt. 97. § (5) bekezdésében meghatározott határidőn belül, azaz 4 nappal korábbi időpontban kerül sor.

[10] A felperes által perben érintett eseti helyettesítések vonatkozásában az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az eseti helyettesítés elrendelésére 96 órán belüli időpontban került sor. a Munkaidőbeosztás jogi természetére vonatkozóan a Kúria EBH2019.M.6. számú

határozat 1. pontjában foglaltakat vette figyelembe, mely szerint a munkaidőbeosztás fogalma alatt a joggyakorlat azt érti, hogy a munkáltató rendelkezésre állási, illetve munkavégzési kötelezettségének teljesítésével kapcsolatos időbeli feltételek konkretizálása során meghatározza e kötelezettségek teljesítésének időpontját és időbeli tartalmát.

[11] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az Mt. 97. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezéseket a pedagógus felperesek vonatkozásában a munkaidőbeosztás tekintetében alkalmazni kell, hiszen az ágazati jogszabályok annak alkalmazását nem zárják ki, és eltérő tartalmú rendelkezéseket sem tartalmaznak e tekintetben. Általánosságban kijelenthető, hogy a munkáltatónak a munkaidő – beosztás során váratlan, előre nem várt helyzetet is meg kell oldania, de az nem tekinthető a közoktatás különös jellemzőinek. Az Mt. 97. § (5) bekezdésének és a 107. § a) pontjának együttes értelmezése alapján rögzíthető, hogy a munkaidő – beosztásnak a 4 napon belüli módosítása a munkaidő beosztástól eltérő munkaidőt eredményez, és azt rendkívüli munkaidőként kell figyelembe venni.

[12] Az elsőfokú bíróság határozatának indokolásában kitért arra, hogy a 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet 17. § (1) 8) pontja lehetővé teszi, hogy a kötött munkaidőnek neveléssel, oktatással le nem kötött részében a pedagógus számára eseti helyettesítés legyen elrendelhető, de ez nem jelenti azt, hogy a pedagógus foglalkoztatására az Mt. 97. § (5) bekezdését, és a 107. § a) pontját ne kellene alkalmazni.

[13] Az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperes hivatkozását arra vonatkozóan, hogy a felek között ráutaló magatartással megállapodás jött létre, az Mt. 97. § (5) bekezdés szerinti munkaidő figyelmen kívül hagyása körében. Az Mt. 6. § -ban foglalt alapelvi rendelkezésből és az Nkt.-nek a pedagógusok kötelezettségeit rögzítő szabályaiból nem vezethető le, hogy a felpereseknek díjazás nélkül kellene eseti helyettesítést ellátnia, abban az esetben, amikor az rendkívüli munkaidőben történő munkavégzésnek minősül az Mt. 107. § a) pontja szerint. Az Mt. 143. § (1) bekezdése alapján a munkavállalót a (2), az (5) bekezdés szerinti ellenérték a rendes munkaidőre járó munkabéren felül illeti meg. Az elsőfokú bíróság a felperesek kereseti kérelmét a 96 órán belül elrendelt helyettesítés vonatkozásában megalapozottnak találta, a keresetet számítását, számszaki részben az alperes nem vitatta.

[14] Az elsőfokú bíróság a II. r. és III. r. felpereseknek az összevont többlettanításért járó díjazás iránti igényét nem találta megalapozottnak.

[15] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes törvényes határidőn belül fellebbezést terjesztett elő, kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a felperesek kereseti kérelmének elutasítását, és felperesek perköltségben történő marasztalását.

[16] Az alperes az elsőfokú eljárás során előterjesztett ellenkérelmében részletezett jogi álláspontját fenntartotta, az Nkt. és a 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet 17. § (1) bekezdésére hivatkozott. Az alperes álláspontja szerint a kötött munkaidő terhére elrendelt eseti helyettesítés esetére nem alkalmazható az Mt. 97. § (5) bekezdésének az a rendelkezése, mely szerint a munkaidő- beosztás változását 96 órával előbb közölni kell a munkavállalóval. A kötött munkaidőben a pedagógusnak a fenti jogszabályi rendelkezések értelmében eleve munkát kell végezni, tehát ez jogilag eredendően beosztás szerinti munkaidőnek tekinthető. A pedagógusnak a kötött munkaidő neveléssel, oktatással le nem kötött részében nem kell az

iskolába tartózkodni, de az előre nem kalkulálható eseti helyettesítés esetén csak a munkavégzés helyének a módosítását és nem a munkaidőbeosztás változását jelenti.

[17] A perbeli időszakban és azt megelőzően is az alperes irányítása alá tartozó valamennyi oktatási intézményben az intézményvezetők által a kötött munkaidő terhére elrendelt eseti helyettesítés a rendes munkaidő része volt, az általánosan elfogadott és jogszerűnek ítélt gyakorlat szerint. Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (a továbbiakban: Itv.) 5. § c) pontja alapján teljes személyese illetékmentességben részesül.

[18] Az I. r. felperes fellebbezési ellenkérelmet nyújtott be, kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását. A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete érdemben helytálló. Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást teljes mértékben feltárta, a bizonyítékokat egyenként, és összességében értékelte. Az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből a jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésével és alkalmazásával helytálló jogi következtetést vont le. Mindezek alapján a Polgári perrendtartás 2016. évi. CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) 383. § (1), (2) bekezdés és 386. § (4) bekezdés alapján kéri az ítélet helybenhagyását és az alperest másodfokú perköltség viselésre kötelezni.

[19] A felperesi álláspont szerint az Nkt. 62. § (5) bekezdésében foglaltak és az Mt. 97. § (5) bekezdésében rögzített rendelkezések nincsenek egymással ellentmondásban. A pedagógus heti munkaidejének 80 %-a osztható be az intézményvezető által, 20 %-a nem osztható be. Ez nem jelenti egyúttal azt, hogy az intézményvezető a munkaidőbeosztás során az Mt. 97. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezéseket figyelmen kívül hagyhatja. A 326/2013. (VIII.30.) 17. § (1) bekezdése azokat a feladatokat nevesíti, amelyeket a pedagógus a heti munkaidő 80 %-ában köteles ellátni, de ez sem ellentétes az Mt. 97. § (5) bekezdésében foglaltakkal.

[20] A felperesi álláspont szerint az eseti helyettesítés a kötött munkaidő terhére elrendelhető, azonban az Mt. 97. § (5) bekezdésében foglaltak alkalmazásával vizsgálni kell, hogy az elrendelésre mikor került sor.

[21] Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

[22] A másodfokú bíróság a Pp. 376. § alapján az alperes fellebbezését tárgyaláson kívül bírálta el.

[23] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a Pp. 379. § -ban és a 380. § -ban írt kötelező hatályon kívül helyezési ok nem merült fel, az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta a tényállást a Pp. 279. § (1) bekezdése szerint a bizonyítékok okszerű értékelésével helyesen állapította meg, és a kereseti kérelemről az irányadó anyagi jogszabályok helyes értelmezésével, alkalmazásával, megalapozott döntést hozott.

[24] A másodfokú bíróság az alperes fellebbezését azok korlátai között a Pp. 370. §, 372. §, 369. § (1) és (3) c) pontjában foglaltak alapján bírálta el, azt vizsgálta, hogy az Nkt. 62. § (5) bekezdése, a 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet 17. § (1) bekezdésében írtakat, az

Mt. 97. § (5) bekezdésében, a 107. § a) pontjában írtakat, valamint, a 143. § rendelkezéseit helyesen értelmezte és alkalmazta-e az elsőfokú bíróság a felperesek részére elrendelt, általuk teljesített pertárgyát képező helyettesítések teljesítésekor.

[25] A másodfokú bíróság utal arra, hogy az elsőfokú bíróság határozatának indokolásában helyesen hivatkozott arra, hogy a Kjt. 2. § (3) bekezdése értelmében a közalkalmazotti jogviszonyra a munkatörvénykönyv szabályait e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni, ezért az Mt. 97. § (5) bekezdése, a 107. § a) pontja, valamint a 143. § alkalmazandó. Ezen munkatörvénykönyvbe foglalt szabályok alkalmazásának mellőzését a már hivatkozott felperesi jogviszonyt rendező Kjt., a köznevelési, közoktatási speciális jogszabály az Nkt., illetőleg a 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet sem hivatkozik arra, hogy ezen szabályok ne volnának alkalmazhatók a pedagógusi munkakör teljesítése során.

[26] Az elsőfokú bíróság a fentiekben hivatkozott jogszabályokat a tartalmuk helyes értelmezésével alkalmazta, és emelte ki, hogy a pedagógusi munkakörbe tartozó feladatok teljesítése, amelyek kötött munkaidőbe tartoznak, a tantárgyfelosztás és órarend szerint történnek. Az iskola igazgatója, az intézményvezető, az eseti helyettesítést az Nkt. 62. § (5) bekezdésben foglaltakra figyelemmel jogszerűen elrendelheti a 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet 17. §-a értelmében, és a felperesi pedagógusok kötelesek azt teljesíteni. Az intézmény vezetőjének a helyettesítés elrendelésekor az Mt. 97. § (5) bekezdésében foglalt időbeli korlátra tekintettel, az Mt. 107. § a) pontja alapján ezt a munkavégzést a feladat elrendelésének rendkívüliségére figyelemmel olyan munkavégzésnek kell tekinteni, amelyre alapítottnak a pedagógus felperesek az Mt. 143. §-a szerinti rendkívüli munkavégzés bérpótlékára jogosulttá válnak.

[27] Az elsőfokú bíróság az Mt. 97. § (5) bekezdés és 107. § a) pontjában írtak alkalmazásával kapcsolatosan helyesen foglalt állást, ezen jogszabály helyek figyelmen kívül hagyására, alkalmazásuk mellőzésére nincs utalás sem az alperes által hivatkozott Nkt. 62. § (5) bekezdés, illetve a 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet 17. § (1) bekezdése értelmében.

[28] A másodfokú bíróság a fentiekben részletesen kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése, és 386. § (4) bekezdésére utalva helyes indokaira tekintettel hagyta helyben.

[29] Az alperes fellebbezése eredményre nem vezetett, a másodfokú eljárásban felmerült perköltséget viselni tartozik. Az I. r. felperes perköltség igényt terjesztett elő, a felperesi jogi képviselő ügyvédi munkadíját a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján határozta meg a másodfokú bíróság, melynek viselésére az alperes köteles.

[30] Az alperes az Itv. 5. § c) pontja értelmében teljes személyes illetékmentességben részesül, a felmerült fellebbezési illeték az állam terhére marad.

[31] A Pp. 365. § (2) bekezdése szerint az ítélettel szemben fellebbezésnek helye nincs.

Győr, 2024. április 16.

Dr.Bartus Erika s.k.
a tanács elnöke

Dr.Mózsa Gábor s.k.
előadó bíró

Dr.Maurer Ádám s.k.
bíró